

Virtsatieinfektio

- Oireet kertovat infektion tason
 - Kystiitti: tiheävirtsaisuus, virtsaamispakko, kirvely virtsatessa
 - Pyelonefriitti: kuume, selkä- tai kylkikipu, **CRP** > 40 mg/l (> 20–50)
- 18-65 –vuotiaiden naisten kystiitin hoito (**ei** raskaana olevien tai jos virtsateiden rakenteellinen tai toiminnallinen sairaus tai immuunipuutos)

Tutkimus ja kirjaus

Onko naisella yksi tai useampia seuraavista virtsatieinfektion oireista (tyypilliset oireet)?

- Tihentynyt virtsaamistarve
- Kirvely virtsatessa
- Virtsaamispakko
- Verta virtsassa

Onko naisella vaikeahoitoisen virtsatieinfektion riskitekijöitä?

- Munuaisten monirakkulatauti tai munuaiskivitauti
- Rakon tyhjenemishäiriö (neurogeeninen rakko)
- Munuaisten vajaatoiminta
- Heikentynyt vastustuskyky (vaikean perussairauden tai vastustuskykyä heikentävän lääkityksen takia)
- Virtsatiekatetri
- Raskaus
- Diabetes, jossa elinvaurioita
- Äskettäinen virtsateiden toimenpide

Onko naisella seuraavia hälyttäviä oireita tai esitietoja?

- Selkäkipu
- Kuume, vilunväristykset
- Oksentelu, ripuli
- Kuivuminen
- Emätinvuoto, emätinkipu tai -kirvely
- Uusi seksikumppani
- Oireiden kesto yli 7 vrk

Jos potilas on vastaanotolla:

- Mitataan kuume
- Crp (mahdollisesti verensokeri)
- Selän koputtelu
- Plv ja mahdollinen virtsan bakteeriviljely

Lääkärin vastaanotolle jos

- korkea Crp
- selän koputteluarkuus
- alle kk sisään sairastettu vti
- raskaana
- kuume
- immuunipuutos
- virtsateiden rakenteellinen tai toiminnallinen muutos

Hoito ja ohjaus

- Pääosin hoidetaan puhelimitse
- Jos haastattelun perusteella tulee esiin vähintään kaksi virtsatieinfektion tyypillistä oiretta, eikä vaikeahoitoisen virtsatieinfektion riskitekijöitä tai hälyttäviä oireita tai esitietoja (kts.yllä) tule esiin
-> Antibioottikuuri voidaan määrätä pelkän haastattelun perusteella
- **Pivmesillinaami 200mg 1x3 3vrk TAI Trimetopriimi 160mg 1x2 3vrk**
- Runsas nesteytys
- Kipulääkitys
- Virtsan happamoittamisohjeistus
- Jos ei varmuutta sukupuolitaudin mahdollisuudesta, ohjataan omalle ta:lle testeihin.

Diagnoosi N39.0

Toimenpide WZB00, WZC30, WYA00

Lähteet: Lääkärin käsikirja 2024; Virtsatieinfektiot